BARTIN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ

UYGULAMALI ARAŞTIRMA I ve II
BİLGİLENDİRME, İZLEME VE DEĞERLENDİRME REHBERİ

SHB307 Uygulamalı Araştırma I (5. Yarıyıl)
SHB316 Uygulamalı Araştırma II (6. Yarıyıl)

1. Rehberin Amacı ve Kullanımı

Bu rehber, Sosyal Hizmet Bölümünde Uygulamalı Araştırma I ve Uygulamalı Araştırma II derslerinin farklı eğitsel yöneticiler/danışmanlar tarafından ortak bir çerçevede yürütülmesini; öğrencilerin dersin aşamalarını, teslimlerini ve değerlendirme ölçütlerini dönem başından itibaren bilmesini amaçlar.
Bartın Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü öğretim planında SHB307 Uygulamalı Araştırma I ve SHB316 Uygulamalı Araştırma II dersleri 2 saat teorik + 2 saat uygulama, 3 kredi ve 4 AKTS olarak yer almaktadır. Uygulamalı araştırma dersleri küçük gruplar hâlinde bir eğitsel yöneticinin denetiminde yürütülmekte ve öğrencilerin sosyal sorunlar ile sosyal hizmetler konusunda bilimsel bilgi üretme deneyimi kazandırmayı amaçlamaktadır.

2. Ortak İlkeler

- Uygulamalı Araştırma I araştırmanın tasarlanması, planlanması ve uygulamaya hazırlanması dönemidir.
- Uygulamalı Araştırma II, birinci dönemde hazırlanan projenin gerekli izinler tamamlandıktan sonra uygulanması, verilerin analiz edilmesi ve raporlaştırılması dönemidir.
- İnsan katılımcılardan veri toplanacak araştırmalarda gerekli etik kurul ve/veya kurum izinleri tamamlanmadan saha uygulamasına başlanmaz.
- Öğrenci/grup, danışman geri bildirimlerini dikkate almak ve belirlenen ara teslimleri zamanında gerçekleştirmekle yükümlüdür.
- Grup çalışmasında ortak ürün değerlendirilmekle birlikte bireysel katkı, sürece katılım ve araştırmaya hâkimiyet ayrıca dikkate alınabilir.
- Bilimsel kaynakların yalnızca sayısı değil; niteliği, güncelliği, araştırma problemiyle ilişkisi ve doğru atıf kullanımı değerlendirilir.
- Araştırmanın tüm aşamalarında bilimsel araştırma ve yayın etiği, gönüllülük, gizlilik ve veri güvenliği esas alınır.

3. SHB307 Uygulamalı Araştırma I

3.1. Dersin Amacı

Öğrencinin sosyal hizmet alanıyla ilişkili bir araştırma problemini bilimsel yöntem doğrultusunda tanımlaması; literatürü değerlendirmesi; araştırma soruları/hipotezleri geliştirmesi; uygun yöntemi, örneklemi/çalışma grubunu ve veri toplama araçlarını belirlemesi; etik ve kurumsal izin hazırlıklarını tamamlayarak uygulanabilir bir araştırma önerisi/projesi oluşturmasıdır.

3.2. 14 Haftalık İzleme Planı

Hafta	Aşama	Beklenen Çalışma	Kanıt / Ara Teslim
1-3	Konu, problem ve araştırma soruları	Konu sınırlandırma; problem durumu; amaç/önem; araştırma soruları/hipotezler	Konu-problem-amaç-soru taslağı
4-6	Literatür ve kavramsal çerçeve	Ulusal/uluslararası bilimsel kaynakların taranması; temel kavramların ve araştırma boşluğunun belirlenmesi	Literatür taraması ve kaynakça taslağı
7-9	Yöntem	Nicel/nitel/karma yaklaşım; desen; evren/çalışma grubu; örneklem ve örnekleme; dahil/dışlama ölçütleri	Yöntem taslağı

10-12	Veri toplama araçları ve etik hazırlık	Anket/ölçek/görüşme/gözlem/belge inceleme araçları; onam; etik ve kurum izin belgeleri	Veri toplama aracı ve gerekli başvuru ekleri
13-14	Araştırma önerisinin tamamlanması	Tüm bölümlerin bütünleştirilmesi; analiz planı; takvim; ekler; son kontrol	Tam araştırma önerisi/projesi

3.3. Araştırma Önerisinde Bulunması Beklenen Bölümler

- Başlık; giriş ve problem durumu; araştırmanın amacı ve önemi; araştırma soruları/hipotezleri.
- Kuramsal/kavramsal çerçeve ve ilgili literatür.
- Yöntem/desen; evren ve örneklem/çalışma grubu; örnekleme yaklaşımı ve uygun olduğunda dahil/dışlama ölçütleri.
- Veri toplama araçları ve veri toplama süreci.
- Veri analiz planı.
- Etik boyut, gönüllü olur/onam ve gerekli kurumsal izin hazırlıkları.
- Araştırma takvimi, kaynakça ve gerekli ekler.

3.4. Öğrenci ve Danışman Sorumlulukları

Öğrencinin Sorumlulukları	**Eğitsel Yönetici/Danışmanın Sorumlulukları**
Ders/danışmanlık görüşmelerine hazırlıklı ve düzenli katılmak; ara teslimleri zamanında yapmak.	Konu ve problemin kapsamını, bilimsel uygunluğunu ve uygulanabilirliğini değerlendirmek.
Bilimsel literatürü taramak, doğru atıf yapmak ve araştırma metnini kendisi/grubuyla hazırlamak.	Yöntem, örneklem/çalışma grubu, veri toplama aracı ve analiz planına ilişkin bilimsel rehberlik sağlamak.
Geri bildirimleri izlemek ve gerekli düzeltmeleri yapmak.	Etik kurul ve kurum izni gereklilikleri konusunda yönlendirme yapmak.
Grup çalışmasında görev paylaşımına aktif katılmak ve araştırmanın bütününe hâkim olmak.	Süreci ara teslimler ve geri bildirimlerle izlemek; değerlendirmeyi ortak rubriğe göre yapmak.

3.5. Notlandırma

Genel başarı notu, ilgili üniversite düzenlemeleri ve ders bilgi paketi doğrultusunda %40 dönem içi (ara sınav) + %60 dönem sonu (final) bileşeni üzerinden yürütülür. Uygulamalı dersin niteliği gereği değerlendirme proje aşamalarına dayalı olarak yapılır.

Dönem İçi / Vize (%40)	**Puan**
Araştırma konusu, problem, amaç ve araştırma sorularının oluşturulması	10
Literatür taraması ve bilimsel kaynak kullanımı	10
Haftalık çalışma/danışmanlık sürecine katılım ve hazırlık	10
Ara teslimlerin zamanında ve istenen nitelikte yapılması	10
TOPLAM	40

Dönem Sonu / Final (%60)	**Puan**
Araştırma problemi, amaç, önem ve araştırma sorularının tutarlılığı	10
Literatür ve kuramsal/kavramsal çerçevenin yeterliliği	10
Araştırma yönteminin bilimsel uygunluğu	15
Veri toplama araçlarının araştırma amacıyla uyumu	10
Etik boyut, izin süreci ve uygulanabilirlik	5
Bilimsel yazım, kaynak gösterme, biçim ve bütünlük	5
Projenin sunulması ve öğrencinin araştırmaya hâkimiyeti	5
TOPLAM	60

4. SHB307 Uygulamalı Araştırma I (Değerlendirme Ölçütleri)

Ölçüt	Açıklama	Tam	Büyük ölçüde	Kısmen	Karşılamıyor	Azami
Araştırma problemi, amaç ve araştırma soruları	Problem açık/sınırlandırılmış; amaç ve sorular/hipotezler uyumlu.	15	12	8	0	15
Literatür ve kuramsal/kavramsal çerçeve	İlgili, bilimsel ve yeterli kaynaklarla problem temellendirilmiş.	15	12	8	0	15
Yöntem ve araştırma deseni	Yöntem/desen araştırma amacı ve sorularına uygun ve gerekçeli.	15	12	8	0	15
Evren, örneklem/çalışma grubu	Kimlerle ve nasıl yürütüleceği açık ve yöntemsel olarak uygun.	10	8	5	0	10
Veri toplama araçları	Araçlar amaç/sorularla uyumlu, açık ve uygulanabilir.	15	12	8	0	15
Etik boyut ve uygulanabilirlik	Etik gereklilikler, onam, gizlilik ve izinler doğru planlanmış.	10	8	5	0	10
Bilimsel yazım ve kaynak kullanımı	Metin bütünlüklü; atıf, kaynakça ve biçim uygun.	10	8	5	0	10
Süreç ve araştırma takvimine uyum	Ara teslimler zamanında; geri bildirimler dikkate alınmış.	5	4	2	0	5
Ekip çalışması	Görev paylaşımı, sorumluluk ve iş birliği yeterli.	5	4	2	0	5

4.1. Performans Düzeylerinin Ortak Tanımı

Düzey	Tanım
Tamamen Karşılıyor	Bilimsel açıdan yeterli, tutarlı ve uygulanabilir; önemli bir düzeltme gerektirmiyor.
Büyük Ölçüde Karşılıyor	Temel yapı uygun; sınırlı eksiklikler/düzeltmeler genel bütünlüğü bozmuyor.
Kısmen Karşılıyor / Geliştirilmeli	Temel bileşenler mevcut; ancak önemli eksiklik veya uyumsuzluklar var ve düzeltme gerekiyor.
Karşılamıyor	İlgili bileşen yok ya da bilimsel araştırma ilkeleri açısından ciddi ölçüde yetersiz.

4.2. Danışman Geri Bildirim Alanı

Güçlü yönler:

.....

Geliştirilmesi gereken yönler:

.....

Uygulamalı Araştırma II'ye geçmeden önce tamamlanması gereken düzeltmeler:

.....

5. SHB316 Uygulamalı Araştırma II

5.1. Dersin Amacı

Uygulamalı Araştırma I kapsamında hazırlanmış araştırma önerisinin gerekli etik/kurumsal izinler doğrultusunda uygulanması; verilerin düzenlenmesi ve analiz edilmesi; bulguların bilimsel biçimde sunulması; literatürle tartışılması; sonuçların sosyal hizmet disiplini açısından değerlendirilmesi ve nihai araştırma raporuna dönüştürülmesidir.

5.2. 14 Haftalık İzleme Planı

Hafta	Aşama	Beklenen Çalışma	Kanıt / Ara Teslim
1-4	Saha ve veri toplama	Onaylanan yöntem ve izinler doğrultusunda veri toplama; etik, gönüllülük, mahremiyet ve veri güvenliği	İlerleme/veri toplama raporu
5-7	Veriyi analize hazırlama	Nicel: veri girişi, kodlama, hata/eksik kontrolü. Nitel: transkripsiyon, anonimleştirme, kodlamaya hazırlık	Analize hazır veri seti veya nitel veri dökümleri
8-10	Analiz ve bulgular	Araştırma sorularına uygun nicel analiz veya nitel kod/kategori/tema süreci; bulguların tablo/tema vb. ile sunumu	Bulgular bölümü taslağı
11-12	Tartışma, sonuç ve öneriler	Bulguların literatürle karşılaştırılması; sınırlılıklar; sosyal hizmet uygulaması/politikası açısından çıkarımlar	Tartışma-sonuç-öneri taslağı
13-14	Nihai rapor ve sunum/savunma	Raporun bütünleştirilmesi, biçim kontrolü, sunum ve araştırmaya hâkimiyetin gösterilmesi	Nihai araştırma raporu ve sunum

5.3. Nihai Araştırma Raporunda Bulunması Beklenen Bölümler

- Başlık; özet ve anahtar kelimeler.
- Giriş/problem durumu; amaç ve önem; kuramsal/kavramsal çerçeve ve ilgili literatür.
- Yöntem; evren/örneklem veya çalışma grubu; veri toplama ve analiz süreci; etik boyut.
- Bulgular.
- Tartışma.
- Sonuç, sosyal hizmete yönelik öneriler ve araştırmanın sınırlılıkları.
- Kaynakça ve gerekli ekler.

5.4. Grup Çalışması ve Bireysel Katkı

Araştırmanın grup hâlinde yürütülmesi, tüm grup üyelerinin otomatik olarak aynı notu alacağı anlamına gelmez. Ortak ürünün yanında öğrencinin danışmanlık toplantılarına katılımı, görevlerini yerine getirmesi, saha/veri toplama ve analiz sürecine katkısı, araştırmaya hâkimiyeti ve sunum/savunmadaki performansı dikkate alınabilir.

5.5. Notlandırma

Dönem İçi / Vize (%40)	Puan
Saha/veri toplama sürecinin araştırma planına uygun yürütülmesi	10
Veri toplama sürecine ve araştırma çalışmalarına aktif katılım	10
Verilerin düzenlenmesi ve analize hazırlanması	10
Danışmanlık sürecine, ara teslimlere ve araştırma takvimine uyum	10
TOPLAM	40

Dönem Sonu / Final (%60)	Puan
Yöntemin doğru ve açık biçimde raporlanması	5
Veri analizinin araştırma sorularına ve yönteme uygunluğu	10
Bulguların açık, sistematik ve doğru biçimde sunulması	10
Tartışmanın bilimsel literatürle ilişkilendirilmesi	10
Sonuçların ve sosyal hizmete yönelik önerilerin bulgulara dayanması	5
Bilimsel kaynak kullanımı, atıf ve kaynakça	5
Raporun bilimsel yazım, biçim ve bütünlük açısından niteliği	5
Sunum/savunma ve araştırmaya hâkimiyet	10
TOPLAM	60

6. SHB316 Uygulamalı Araştırma II (Değerledirme Ölçütleri)

Ölçüt	Açıklama	Tam	Büyük ölçüde	Kısmen	Karşılamıyor	Azami
Araştırma sürecinin yönteme uygun yürütülmesi	Araştırma onaylanan yöntem ve izinler doğrultusunda yürütülmüş.	10	8	5	0	10
Veri hazırlama ve veri analizi	Veriler uygun hazırlanmış; analiz yöntem ve araştırma sorularıyla uyumlu.	15	12	8	0	15
Bulgular	Bulgular açık, sistematik ve doğru biçimde sunulmuş.	15	12	8	0	15
Tartışma	Bulgular literatürle karşılaştırılmış ve bilimsel olarak anlamlandırılmış.	15	12	8	0	15
Sonuç ve sosyal hizmet önerileri	Sonuçlar bulgulara dayalı; öneriler sosyal hizmet açısından anlamlı ve uygulanabilir.	10	8	5	0	10
Bilimsel raporlama ve kaynak kullanımı	Rapor bütünlüklü; akademik dil, atıf ve kaynakça uygun.	10	8	5	0	10
Etik ilkeler ve araştırma takvimine uyum	Gizlilik, izinler, veri güvenliği ve takvim yükümlülükleri yerine getirilmiş.	5	4	2	0	5
Ekip çalışması ve bireysel katkı	Öğrenci araştırma sürecine aktif katkı sağlamış ve sorumluluklarını yerine getirmiş.	5	4	2	0	5
Sunum ve savunma	Araştırma sistematik sunulmuş; öğrenci yöntem, analiz, bulgu ve sonuçlara hâkim.	15	12	8	0	15

6.1. Danışman Geri Bildirim Alanı

Araştırmanın güçlü yönleri:

.....

Geliştirilmesi gereken yönleri:

.....

Öğrencinin/grubun araştırma sürecindeki performansına ilişkin değerlendirme:

.....

7. İzlenebilirlik İçin Önerilen Süreç Kayıt Formu

Tarih/Hafta	Görüşülen Aşama	Öğrenci/Grubun Getirdiği Çalışma	Danışman Geri Bildirimi	Sonraki Teslim / Tarih

8. İmza ve Onay

Öğrenci/Grup	Eğitsel Yönetici/Danışman	Tarih
Ad Soyad: İmza:	Ad Soyad: İmza:	.... / .... / .....

9. Dayanak ve İlgili Belgeler

Bu rehber; Bartın Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü öğretim planı ve program açıklaması ile bölümde kullanılan mevcut SHB307 Uygulamalı Araştırma I Tez Değerlendirme Tablosu dikkate alınarak hazırlanmıştır. Derslerin yürütülmesinde güncel üniversite/fakülte/bölüm düzenlemeleri, ders bilgi paketi, bilimsel araştırma-yayın etiği hükümleri ve ilgili etik kurul/kurum izin süreçleri ayrıca esas alınır.